



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De casibus reservatis Societatis Jesu, paragr. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Hæc sunt facilia. Sed quid si Superior, quamvis deputatus Confessarius iudicet in Domino, sibi committendam esse potestatem absolvendi; ipse tamen Superior committere nolit? Id quod tyrannicum esse merito Suarez pronuntiavit a apud Quintanad?

a Quintanad loco cit. sing. 13.

40. Respondeo. Huic malo occurrit Decretum Urbani VIII. volentis, ut tunc, etiam repugnante Superiore, habeat Confessarius potestatem absolvendi; Urbanus enim post confirmatum Decretum, de quo loquimur, Clementis VIII. sic voluit, ut adderetur, sicuti habes in 4. b Tom. Bullarii, & refert idem Bull. mi. e Quintanad.

b 4 Tom. Bull. mi. e Quintanad. hi 273.

c Quina. de pen. sing. 11. n. 4.

Sanctitas sua deinceps declaravit, ut si huiusmodi Regularium Confessarius casus alicuius reservati facultatem petentibus Superior dare noluerit, possint nihilominus Confessarii, illa vice, penitentes Regulares, etiam non obtemperantes a Superiore facultate, absolvere.

didem loc. cit. n. 6.

41. Idem d Auctor loc. cit. cum aliis quibusdam putat, hanc facultatem etiam concedi Confessario, docto, & pio, qui est alias aptus, ut possit deputari Confessarius Regularium, quia inquit, sic præsumitur esse mens Pontificis: Id ego nequam admitto, quia, cum agimus de iurisdictione necessaria ad actum, non est satis qualisvisque interpretatio concessionis date. Neque dicas cum eodem, tunc adefelicentiam Pontificis de præfenti, nec solum rati habitionem de futuro, idque propter vitandum scandalum, & ne ipsius oves pereant. Ne hoc, inquam, dicas, nam sic recurris ad aliud caput universale de vitando scandalo, & de rati habitione, id quod quantum se extendat alibi queritur, nos autem nunc loquimur solum, spectato hoc Urbani Decreto; quod cum clarè loquatur de Confessariis deputatis, non viderè, qua ratione hic Auctor velit ad deputabiles extendere.

42. Quæres, si idem dictus Petrus illa vice fuit sine consensu Superioris absolutus, modo dicto, a Confessario Deputato, qui usus est facultate sibi ab Urbano concessa, si, inquam, dictus Petrus iterum incidere in casum reservatum, possitne absolvi iterum a dicto, vel alio deputato Confessario; positis iisdem circumstantiis, ob quas

fuit prima vice absolutus, id est, quod prædictus Confessarius iudicet prudenter, dandam ipsi effelicentiam, quam tamen negat Superior?

43. Respondeo? Posse docet e Pellizzar. c. Pellizzari. adducens Dianam, Alfonso de Leon. Bardonum, & merito, quia in Decreto nulla particula taxativa adest, restringens ad unam tantum absolutionem. Et illud (illa vice) satis verificari potest, si significet illam vicem, quando ea facultate utitur. Cum igitur iterum casus idem occurrat, iterum dabitur eadem facultas absolvendi, si Superior modo dicto neget, atque ita, toties quoties.

§. III.

De Casibus Reservatis in Societate IESV.

1. Quoad alias Ordinum familias cognoscere quisque debet suo Superiori reservatos casus, ego hic solum indicabo de mea Societas ergo in Congregatione Generali, & reservavit illos undecim omnes, reservabiles per Clementem VIII. & insuper sequentes decem superaddidit, ut habetur in eisdem Societatis Ordinationibus, qui sunt huiusmodi.

f In Ord.

I. Perjurium, & falsum testimonium in iudicio, vel extra.

nat. c. 7. de casib. re-

II. Furtum, & usurpatio alicuius rei contra devotum pauperitatis, in ea quantitate, qua efficiat ex. Congr. peccatum mortale.

General.

III. Lapsus carnis voluntarius, & quidquid est contra votum Castitatis, quod in actum ex. abis 67. ternum prodeat.

40. & 46. & 73.

IV. Inobedientia expressa, qua quis asserit, se nolle parere.

V. Seditio in Superiorem, & divisio a capite in grave nocumentum Societatis.

VI. Detractio fama, bonaque existimationis aliorum, & discordiarum seminatio inter fratres.

VII. Impedimentum, excludens a Societate, reticuisse in examine, vel in eo mentium esse, unde grave aliquod incommodum oriri possit.

VIII. Acceptio seu missio litterarum absque licentia expressa, qua scilicet acceptio, vel missio continent rationem peccati mortalis.

IX. Transgressio votorum simplicium, qua Professi emittunt post professionem.

X. Censura Societatis Nostra, seu peccata, qua in nostris Constitutionibus. Bullis, vel Decretis adnexam habent Excommunicationem.

XI. Hac omnia, cum manifestè erunt mortalia, & in actum exteriorem prodierint, reservantur Superiori domus, vel Collegii, & ab alio, nisi de expressa licentia illius, absolvi non possunt.

Addit præterea nu. 7. dicta Ordinatio nostra in hunc modum. Ad extremum, ut omnes eximantur scrupuli, cum Confessarius, bona fide dubitans, an mortale sit, quod proponitur ab eo, etiamsi ex genere suo reservatum sit, potest absolvere, licet ejusmodi dubitatio ex ignorantia procedat, sed neque postea, si adverterit, manifestè fuisse mortale, repetenda erit Confessio, bona siquidem, & vera sit Absolutio. Hactenus Ordinatio.

Si autem dubitetur, An peccatum sit reservatum, necnè, idem dici debere. Ego universaliter docui in a Methodo Confessionis, & probat rectè b Delugo.

a In Opus-
cul. Meth.
Conf. c. 1.
§. 4. n. 22.
b Delu. de
pœnit. d.
28. n. 22.
c Castrop.
de pœnit.
p. 15. §. 3.

Iam verò pro horum decem casuum explanatione, in brevem summam prius redigam, quæ super illos habet c Castropalaus, mox de peno meo pauca deptomam.

I.

Perjurium, & falsum Testimonium in iudicio, vel extra.

13. Duo peccata reservantur separatim non unitim, hoc est; Primò, Perjurium mortale quodcumque, factum, sive in iudicio, quod fieri solet ab Actore, Reo, Teste, sive extra illud, quod usurpari consuevit in contractibus, ac politicis conversationibus. Secundò, falsum testimonium, quo proximum graviter lædas, etiam si juratum non sit, nam quando est juratum, includitur in casu priorè, hoc est, in Perjurio.

II.

Furtum, & usurpatio alicuius rei contra Votum pauperatis, in ea quantitate, qua efficit peccatum mortale.

14. Furtum, & usurpatio, utique gra-

via, ex rebus Monasterii sunt reservata Superiorius, ex Clemente VIII. hic autem in Societate superadditur, Ex bonis cuiuscumque persona: hoc enim significat illud absolute dictum Alicuius rei. Quæ autem sit ejusmodi quantitas d alibi suo nempe loco dictum est.

d Lib. 8. n.
Decal. 11.
2. c. 4.

III.

Lapsus carnis voluntarius, & quidquid est contra Votum Castitatis, quod in actum externum prodeat.

15. Reservatur in Societate, non solum lapsus carnis perfectus, seu consummatus in sua specie, v. g. Fornicatio, Adulterium, &c. Verum etiam non consummatus, dummodo prodeat in actum externum, & sit per se Castitati graviter contrarius.

16. Dixi, per se, nam si actus externus sit solum contrarius Castitati ex intentione agentis, vel sit ex se venialis, sed ex tua intentione interna, mortalis, sicuti communiter dicitur de visione curiosa fœminæ, de levi tactu manus, & similibus, licet ex tua interna intentione mala mortaliter, tamen non erunt casus reservati, quia ea malitia, quatenus est mortalis, non prodit in exteriorem actum; At erunt reservati, si in eo Visu, vel Tactu tuam pravam voluntatem Fœminæ indicares, quia tunc sunt quædam sollicitatio, atque adeò externè graviter mala. Vide mox à num. 49. & quoad dictam actionis levitatem, vide, quæ ego superius & attuli ex Delugo.

c Supr. 1.
4. n. 14.
§. 15.

IV.

Inobedientia expressa, qua quis asserit, se nolle parere.

17. Hic reservatur inobedientia formalis, quæ semper ex contemptu præcepti, vel præcipientis oritur: hujus generis. n. est illa, qua, quis asserit se nolle parere: nam cæterum inobedientia materialis adest in violatione cuiuscumque præcepti.

18. Quoniam autem debet esse mortalis, dubitari potest, an qui non vult, Superiori obedire in levi materia, incidat in casum reservatum; & incidere dicendum est,

est, quia si id, nihil aliud addendo, externe significes, denotas, te paratum non esse Superiori obedire etiam in gravi, quod est graviter contemnere. Non sic, si exprimas, te esse paratum obedire in gravi materia, sed nunc te non obedire, quia nunc res præcepta levis est, non inquam, sic: Nam tunc non graviter, sed leviter tantummodo, id est, in materia levi, obedire recusās.

19. Quid si nolis obedire in hac re levi, quia, Superior est indoctus, vel imprudens? Respondeo. Lessius putat, non esse mortale, atque adeo nec reservatum, at Castropalaus loco citato hoc dictum Lessii approbat, si id non declaret, nec aliis, nec Superiori, at si declaret, (etiam cum restrictione ad levem materiam) erit, inquit mortale, & reservatum, quia est gravis Superioris contemptus, & ipsius muneris non mediocri injuria. Vide quæ in hoc argumentum afferō, num. 30.

V.

Seditio in Superiorem, & Divisio à capite in grave nocumentum Societatis.

20. Seditionem hanc committis, si animos fratrum commoveas, ne illum, ut Superiorem recognoscant, vel ne illius jussis obtemperent; à capite autem te dividis, si ab obediendo Generali te subtrahas, quæ, cum semper sint in grave detrimentum Religionis, non videntur habere levem materiam.

VI.

Detractio Fama, beneque a fimationis aliorum, & Discordiarum seminatio inter Fratres.

21. Reservatur hic Primò, alterius famæ gravis denigratio. Quoniam verò differt Detractio, de qua hic est sermo, (quæque ea est, quæ fit in absentia infamati) à Contumelia, quæ fit in præsentia, ideo putat meritò Castropalaus, Contumeliam non esse peccatum reservatum, quæ, quia difficilius committitur, judicata fuit reservatione non indigere.

22. Secundò, reservatur Discordiarum seminatio, quæ est, quando tuis verbis, vel factis dissentientes reddis Fratrum voluntates, sanè in materia gravi. Nomine autem Fratrum intelligit Castropalaus Christianos omnes, lege quæ dicam nu. 28. & nu. 60.

VII.

Impedimentum excludens à Societate tacuisse in Examine (quæ scilicet solent fieri de ingressu in Societatem) vel in eo mentitum esse, unde grave incommodum oriri possit.

23. Illud (impedimentum excludens) notat impedimenta essentialia, illud (vel in eo mentitum esse) notat, & impedimenta essentialia, & secundaria. Quæ autem hæc sint latè prosequitur alibi à Castropalaus, & breviter, essentialia sunt quinque. Primò, recessisse ab Ecclesia, fidem abnegando, vel in errorem contra fidem incurrendo, &c. Secundò, Homicidium perpetrasse. Tertiò, habitum alicujus Religionis assumpsisse. Quartò, Vinculo matrimonii consummati, vel servitutis obstrictum esse. Quintò, Infirmitatem pati, unde obscuretur Judicium, vel ad id dispositionem notabilem habere. Secundaria sunt duo, Primò, ex infecto sanguine Judæorum, & Sacerdotum procedere, Secundò, Majoratum habere in Hispania, nisi habita facultate à P. Generali.

a Castrop.
T. 3. d. p. de
Relig. sta-
tu p. 8.

VIII.

Acceptio seu Missio litterarum absque licentia expressa, quæ scilicet acceptio, seu Missio contineant rationem peccati mortalis.

24. Si litteræ in se contineant rationem peccati mortalis, sed Superior det licentiam illas mittendi, eritne tunc casus reservatus? Erit (respondet Castrop.) quia licentia est invalida, cum non possit Superior concedere missionem mortaliter peccaminosam, unde ejusmodi missio tunc remanebit sine licentia. Addit, si tamen litteræ non contineant in se rationem peccati, sed solum extrinsecè sit gravis prohibitio v.g. ne ea mittantur sine licentia, tunc per licentiam purgari Missionem ab omni labe, & propterea tunc non fore reservatam.

Verum vide nu-
mero 29.

P 3

IX. Transf-

IX.

Transgressio votorum simplicium, qua professi emittunt post professionem.

*in Castrop.
T. 3. de sta-
tu Relig. d.
5. p. 2. &
deinceps.*

25. Circa id nihil notandum hoc in loco occurrit Castropalao : ipse tamen alibi late ejusmodi vota explicat. Sunt autem sex. Primo, votum obedientiæ Summo Pontifici, in missionibus peragendis, ad animatum salutem : At quia hoc est votum solemne quartum Professorum, ut ibidem etiam advertit Castropalaus, a mihi videtur ejus transgressio hic non comprehendi, ubi solum est locutio de Transgressionibus votorum simplicium. Secundò, votum paupertatis non relaxanda. Tertio, non ambiendi Prælationem infra Societatem. Quarto, non ambiendi ullam Prælationem extra Societatem, illamque non acceptandi, nisi forè in casu, quo sit coactus obedientiæ ejus, qui potest præcipere sub poena peccati. Quintò, votum manifestandi hos sive intra, sive extra Societatem ambientes, ipsi Societati, vel ejus Præposito. Sextò, votum non detrectandi consilia Præpositi Generalis, vel ab eo substituti, eaque sequendi, si Deo, gratiora judicaverit, si quando in Prælatum quis assumatur. Castropalaus de hoc ultimo nihil advertit. Adverte-rem ego, hujus voti Transgressionem, cum ea committatur, quando quis est extra Societatem, hic locum non habere, ut etiam Transgressionem ambientis, quando ea juxta Urbani VIII. constitutionem committeretur ab illo, qui in aliam Religionem, etiam legitime, migraverit. Tunc enim sic Transgressores peccabunt quidem contra votum, sed peccatum non fore reservatum, puto, quia prædicta reservatio facta est pro subditis Societatis, quales jam hi non esse supponuntur.

X.

Censura Societatis nostra, seu peccata, qua in nostris Constitutionibus, Bullis, seu Decretis annexam habent Excommunicationem.

27. Notanter additur (seu peccata) nam non solum ipsa Censuræ, verum etiam pec-

eata, quibus illa sunt annexa, per se, & directe reservantur.

Quæ autem sunt hæc, habes apud Castrop. hic, & quo ad nostra Decreta habes in Catalogo nostrarum Censurarum, & præceptorum, &c.

Hæc ex citato Auctore, quibus jurat adde-
dere, quæ sequuntur.

Discutiuntur tria ex prædictis.

I. *Discordiarum Disseminatio inter Fratres.*

II. *Missio litterarum.*

III. *Inobediencia in re levi ex motivo imprudentia Superioris.*

28. In doctrina hæcenus rescripta ex Castrop. tria videntur difficilia. Primum esse in Societate reservatam disseminatorem discordiarum inter Sæculares, vel alios Religiosos, de qua dictum est *num. 22.* Nam quando Spiritus Sanctus deservatur eum, qui seminat inter fratres discordias, quem textum inducit Castropalaus, fatebitur quis intelligi Christianos omnes : at cum nostra lex loquatur cum nostris, dicere quis, posset, nomine Fratrum nostros dumtaxat intelligi, non externos. Ita videtur primò aspectu : sed tamen standum est Responso, quod habebis *mox nu. 60.*

29. Deinde mihi difficile fit id, de quo *nu. 24.* dictum est, nimirum esse reservatam missionem litterarum graviter peccaminosam, si fiat cum licentia Superioris. Profectò licentia Superioris, quamvis illicitè data, adhuc licentia est, & verè, qui mittit litteras eas peccaminosas cum prædicta illicita licentia, non potest, morali, & communi saltem loquendi modo, dici, mittere sine licentia. Si Superior concedat tibi licentiam dandi vile aliquod pretium, paucos v.g. Julios meretrici, peccabis quidem & tu, & Superior, at, ex probabili sententia, non contra paupertatem, quia non sine licentia pecuniam illam expendis. Adde, reservationem esse odiosam, atque adeò potius restringendam, quam extendendam.

30. Tertio, denique non video, cur Lesii sententia allata *num. 19.* quæ docet, dicentem, se nolle obedire in re levi, addentemque expressè rationem, quia Superior est imprudens, non peccare peccato hic reservato, non video,

video, inquam, cur rejiciatur sententia hæc à Castropalao. Responder Castropalao, quia tunc est contemptus Superioris, ejusque muneris.

31. Verum hoc negari potest, nos enim contendimus, tunc non esse contemptum Superioris, ut Superioris, sed ut hominis indolenti, atque adeo nec muneris. Pater, quia si subditus, se declarat, id ab ipso fieri, id est, se non obedire, quia res est levis, clarè significat, se idem non facturum, id est, se obediturum in re gravi, ut in simili paulò antè dixerat Castropalao, ergo clarè, nec Superiorem, ut Superiorem graviter contemnit, nec ejus munus. Vide quæ de ejusmodi contemptu

a Lib. 1. in ego alibi a dixi. Vide item paulò post num. 55. Decal. c. p. ubi P. N. Generalis, dum pronunciat, dicentem in materia levi (Nolo parere) incidere in reservatum, non loquitur, de hoc nostro casu, sed de alio, in quo non fiat prædicta expressio, seu declaratio.

Explicatur magis, ac magis quæ Inobediencia reservatur.

32. Si Superior tibi aliquid in virtute S. Obedientiæ legitimè imponat, tu vero dicas: *Nolo parere*, certum est, te peccare, atque incidere in casum reservatum, quia peccas contra præceptum, idque illis verbis exprimis. At si idem tibi aliquid imponat sine ejusmodi obligatione præcepti, tu vero expressè dicas, *Nolo parere*, dubitari posset an pecces, incurrasque, in reservatum, & ratio dubitandi esset, quia contra nullum præceptum Obedientiæ tunc operaberis.

33. Nihilominus omnes nostri Doctores passim docent, te regulariter peccare, quia, ut est apud omnes certum, non solum peccatur peccato Inobedienciæ, quando quis transgreditur præceptum Superioris prædicto modo latum, verum etiam, quando quis graviter contemnit ipsam Superiorem, ut Superior est, vel ipse munus, vel etiam ipsam rem præceptam, ut relatam ad præcipientem. Cum igitur (*nolo parere*) etiam abstrahendo à præcepto lato in virtute Sanctæ Obedientiæ, sit regulariter magnus contemptus, non est mirum, si afferat culpam mortalem, adeoque hic reservatum.

34. Dixi (*regulariter*) nam si dictum illud (*Nolo parere*) si in iis circumstantiis, in quibus

non appareat externè gravis contemptus (quod licet raro, interdum tamen evenire possit) non possumus negare, tunc, nec mortaliter peccari, nec incurri in reservationem, ut tandem insinuat Delugo. *b*

35. Sed adhuc quæres Primò, Si peccatum est inobedienciæ, non observare, seu non exequi, quod tibi injunctum est in virtute Sanctæ Obedientiæ, estne etiam reservatum?

b Delugo de pen. d. 20. à nu. 48. & in Resp. mor. l. 4. d. 22.

36. Respondeo. In nostra Societate non est reservatum, quia in nostro jure universaliter non reservatur, nisi illa inobediencia expressa, qua, quis dicit, nolle parere. Verum reservari specialiter inobediencia, cui adnexa sit Censura nostrarum Constitutionum, vel Bullarum, vel Decretorum (nam minimè ex vi juris nostri, si Censura aliundè procedat) dixi num. 27.

37. Quæres secundò. Si quis Superiori non jubenti in virtute Obedientiæ dicat similia verba, sed non eadem illa (*Nolo parere*) incidetne in reservatum? dicat v.g. Non possum facere, vel vadat V. R. & hoc aliis imperet, sum occupatus, ne me V. R. conturbet. Superiorem V. R. in hoc non agnosco, &c.

38. Respondeo. Delugo hæc clarè profertur: & denique distinguit, si ex circumstantiis hæc verba eundem sensum faciant, quæ regulariter faciunt illa (*Nolo parere*) cum par sit Superioris contemptus, efficient peccatum mortale, & reservatum, si vero dicantur in circumstantia, & in modo, quæ usque ad veniale mitigent contemptum, lænè non efficient. Si tamen dicat quis: *Nolo facere*, videtur, ait Delugo, idem esse, ac si dicat: *Nolo parere*: Siquidem *Nolle parere*, nihil aliud est, nisi *Nolle facere*, seu *exequi, quod imponitur*. Hoc postremum dictum ego confitimo ex Responsis mox afferendis num. 53. 55. & 56. ubi contemptus fundatur in illo tantum (*Nolo*) quod jam invenitur in illo (*Nolo facere*): Vide etiam num. 57. Ubi subditus excusatur ab incurfu in reservationem, si respondeat, se non facturum. Cujus certè excusationis ratio hæc videtur esse, quia, sic non responderet (*Nolo*)

c Delugo lib. 4. Resp. moral. d. 22. citato.

39. Audivi quemdam asserentem; solum reservari, quando præcisè, & sic natè dicuntur hæc verba: *Nolo parere*, vel *Nolo obedire* (idem enim hæc sonant) non vero, quando

dicuntur

dicuntur verba quomodocumque æquivalentia, quamvis in circumstantiis, in quibus significetur idem, vel etiam major, & quidem peccaminosus contemptus, quia lex reservationis (ajebat) quæ est odiosa, unde non extendenda ad similia, solum prædicta verba habet. Sed profecto hic nimis ad litteram (littera autem occidit) videtur esse locutus.

40. Quæres Tertio. Nomine Superioris, veniunt in hac reservatione Minister? Respondeo, Venire maxime, & ita expressè statuunt nostra Decreta, atque id, etiam respectu Professorum; voluit etiam Societas, ut in hoc Minister esset veluti persona Rectoris; non venire autem Subministrum, ne respectu quidem Fratrum Coadjutorum notabitur infra num. 58.

41. Quæres Quarto. Si quis Internuncio, quo Superior aliquid (sine obligatione præcepti) jubet, dicat, absente dicto Superiore, Nolo parere, committeretne peccatum reservatum?

42. Respondeo. Si dicat Internuncio, ut amico, non committet, quia non apparet tunc contemptus ullus Superioris. Multo minus, si secum ipse solus mente, vel etiam verbis, nullo audiente dicat, *Nolo hoc facere, vel: Nolo parere.* At si dicat Internuncio, ut Internuncio, seu, ut loquenti vice Superioris, Delugo b distinguit, docerque regulariter esse reservatum, quia sic, ut plurimum est gravis contemptus Superioris, aliquando tamen non esse, quia aliquid contra Superiorem dicere, ipso absente, diminuit de contemptu, sicuti diminuitur injuria, quam detrahens facit alteri absenti, cum, contra, crescat, si per contumeliam irrogetur præsentem.

43. Ego verò potius regulam in contrarium constituerem, ut regulariter non sit reservatum, quia frequentissimè absentia Superioris mirum quantum diminuit contemptum, esto aliquando, tantus esse possit ex circumstantiis, & modo loquendi contemptus, ut censendus sit omnino gravis.

44. Hactenus à me allata ita Societatis, vel R. P. N. Generalis judicio submissa volo, ut liberè ipsi ea corrigant, expungant, in verso stylo omnino deleant.

Sed pro coronide subscribamus, hic denique nonnullas Responiones Peritorum instituti nostræ Societatis pertinentes ad casus reservatos; hoc enim pacto non parum illu-

c In manus. quod apud me habeo.

strabuntur multa, quæ in præcedentibus, dicta sunt.

CASUS RESERVATI IN GENERE.

45. Casus, cuius signa externa, ita sunt indifferencia, ut possint in bonam, & in malam partem accipi, non erit reservatus.

46. Merè scrupulosi ad tollendos scrupulos, si opus sit, potest facultas generalis concedi, ut à certo aliquo casu, perpetuo, absolvantur. Nam casus dubii, vel qui scrupulosi tales videntur, non reservantur.

CASUS RESERVATI in particulari.

Contra Paupertatem.

47. Eum, qui tantum foris prandium sumeret sine venia Superioris, uti pena sine dubio subjicerem, ita reservatione Absolutionis n. n. obligarem.

Contra Castitatem.

48. Ut peccatum contra votum Castitatis censetur ita prodire in actum externum, ut sit reservatum, necesse est, italem actum esse, qui ex se non sit indifferens, qui scilicet in bonam, & malam partem accipi possit: uti est aspectus: sed debet habere malitiam exteriorem, quæ sit index interne male voluntatis.

49. Non videtur casus reservatus, si quis ex contactu manus alterius, qui ex se turpis non est, peccet mortaliter delectatione morosa, modo illa delectatio non prodeat in actum exteriorem: si vero ex illo contactu, vel solo aspectu sequatur voluntaria pollutio, est casus reservatus ratione hujus pollutionis, quæ est peccatum contra Castitatem in actum externum, non ratione illius aspectus, aut contactus. Quidquid in oppositum dicat, nonnemo apud Dianam p. 4. tr. 4. Res. 61. qui etiam citat Suarium pro nostra Decisione.

50. Hinc etiam non censetur reservatus aspectus, etiam animo libidinoso factus, nisi talis sit, qui spectatus omnibus circumstantiis, non sit indifferens amplius.

51. Aspectus, Locutio, Lectio cum delectatione interna mortaliter mala, tunc solè censentur reservata, quando actio externa, ex se indicat mali-

111111

siam actus interni, nec manet amplius, ut, tam in bonam, quam in malam partem accipi possit. Quando vero actio externa in individuo sit talis, vel non sit, spectat ad Theologos judicare.

Contra Obedientiam.

52. Casus reservatus est deliberata inobedientia expressa verbis [Nolo facere.]

53. Tametsi Constitutiones, & Regula non obligent sub mortali, nisi ad sit Præceptum, est tamen casus reservatus inobedientia, si quis dicat Ministro [Nolo facere] licet nullum sit præceptum eo quod, ex vi voti, ac Obedientia, obligamur, etiam secluso præcepto, ne Superiorem, vel Obedientiam contemnamus, quod in proposito accidit. Et licet Minister non possit imperare in virtute Obedientia, tamen contemptus superioris est grave peccatum, quod involvitur in verbo [Nolo.]

54. Et complectitur etiam Sacerdotes, licet Decretum quartum Congreg. septima tantum meminerit Fratrum, & c. 2. Ord. Gen. tantum Coadjutorum.

^aVide supra 31. 55. Casus reservatus est dicere [Nolo facere] etiam in materia a levi, quia hic peccatum attenditur, non tam ex gravitate materia, quam contemptu, qui involvitur in verbo [Nolo.]

56. Qui Rectori, seu Regenti Convictorii, aut Residentia Superiori respondet [Nolo], incurrit in casum reservatum.

57. Quamvis graviter peccet, qui jubenti Superiori dicit se non facturum, non videtur tamen incidere in casum reservatum, cum non clare dicat [Nolo parere] qui solus intelligitur expressè reservatus. c. 2. Ord. Gen. §. 18.

58. Qui noluit parere Subministro, non incidit in casum reservatum, licet sit Superior fratri.

Detraçtio.

59. In sexto casu, ubi reservatur Detraçtio fama, bonæque estimationis aliorum, verbum hoc, [aliorum] complectitur, tam nostros, quam alios quoscumque.

60. Detraçtio gravis fama, etiam externorum est casus reservatus.

61. Cessavit jam declaratio illa R. P. Claudi de casu mormurationis reservato in dubio, atque adeo idem iudicandum est àinceps de ejusmodi, quod de aliis communiter reservatis.

Tamburinus de Sacramentis.

Occultatio impedimenti.

62. Casus reservatus est, si Candidatus in examine reticeat ejusmodi habitus pravorum suos, ex quorum reticentia grave incommodum oriri possit Societati, sic enim locus examinis C. B. lit. A videtur explicandus. C. 5. Ord. Gen. casu 7.

Apertio litterarum.

63. Apertio litterarum ad solum Superiorem scriptarum, tunc erit casus reservatus, quando apertio illarum erit peccatum mortale, nam pendet à circumstantiis.

Falsificatio Sigilli.

64. Nomine Officialium, per quorum Sigilli falsificationem incurritur casus reservatus ex Decreto Clem. VIII. intelligitur esset, qui vatione Officii habent proprium Sigillum in Ordine, ut præter Superiores Societatis, sunt Assistentes, Secret. Provinc. Gen. Admonitor.

Machinatio in Superiores, & Seminatio discordiarum.

65. Prohibetur doceri à nostris hac propositio. b Nonnulla peccata, qua reservantur in Societate, b In ordine, ut Machinatio in Superiores, seminatio discordiarum, & similia, licet attingant gravitatem stud. sup. peccati mortalis, non sunt reservata, nisi sequatur effectus. ^{jurib. p. pos. 22.}

CAPUT VIII.

De Absolutione, à reservatis ex Jure Ordinario.

1. **N**onnulla per occasionem de hac Absolutione tetigimus in Superioribus, nunc in proprio loco plura sunt superaddenda. Cum autem ea possit impendi Jure Ordinario, id est, ab habente ordinariam potestatem absolvendi reservata, & jure Delegato, id est, ab habente Delegationem; in hoc capite de illa, deinde in sequentibus Capitibus de hac breviter differemus.